

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11Csp/3/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120200388
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8120200388.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v spore žalobkyne: V. S., N.. X.X.XXXX, A. R. XXX, zastúpená: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom vo Svidníku, Sovietskych hrdinov 163/66 p r o t i žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35807598, zastúpený: JUDr. Katarína Hegedúšová, advokát so sídlom Bratislava, Majernikova 3/A, IČO: 42185190, o primerané finančné zadost'učinenie takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyňi 218 Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobkyňa m á voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa žalobou zo dňa 9.1.2020 sa domáhala primeraného finančného zadost'učinenia vo výške 218 Eur z dôvodu, že v predchádzajúcom spore vedenom na tomto súde pod sp. zn. 17C/109/2016 bolo právoplatne rozhodnuté v jej prospech o vydaní bezdôvodného obohatenia vo výške 218 Eur a určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky. Citovala časť odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, v ktorom súd poukázal na nekalú obchodnú praktiku žalovaného, keď v záujme vyhnúť sa aplikácie noriem na ochranu spotrebiteľov bol v príslušnej zmluve vyznačený ako účel úveru výkon povolenia, aj keď žalobkyňa bola dôchodkyňou. V zmluve tak chýbali povinné náležitosti podľa § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z., preto je úver bezúročný a bez poplatkov.

2. V spomínanom rozsudku bolo poukázané aj na právoplatný rozsudok tohto súdu sp. zn. 11C/42/2012 z 13.9.2013, ktorým súd určil zmluvnú podmienku týkajúcu sa poplatku za vypracovanie a uzatvorenie zmluvy za neprijateľnú, napriek tomu ju žalovaný naďalej využíva a uplatňuje. Žalobkyňa nárok odôvodnila § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. a poukázala aj na sankčnú a relutárnu funkciu uplatneného nároku a na viacnásobné porušenie práva zo strany žalovaného.

3. Žalovaný so žalobou nesúhlasil. V písomnom vyjadrení k nej uviedol, že primerané finančné zadost'učinenie je nutné chápať ako náhradu za spôsobenú nematkovú ujmu vyjadrenú v rôznych formách. Priznanie nároku prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak. cieľom tohto inštitútu je dovŕšenie ochrany porušeného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nie len deklaráciu porušení. Vyslovil tiež názor, že rozsudok tohto súdu v spore 17C/109/2016 má dostatočný sankčný charakter v zmysle individuálnej a generálnej prevencie. Opätovné sankcionovanie by bolo preto pre žalovaného neprimerane prísne. Je toho názoru, že žalobkyňi žiadna ujma nevznikla a preto priznanie nároku by malo za následok spôsobenie hrubej nerovnováhy medzi právami a povinnosťami veriteľa a spotrebiteľa. Poukázal aj na to, že žalobkyňa sama konala v rámci kontraktáčného postupu ľahostajne, keď svojim podpisom vyhlásila, že súhlasí s obsahom zmluvy. Primerané finančné

zadosťučinenie má podľa žalovaného nesporne sankčnú funkciu a jeho cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobkyni a odradiť žalovaného alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti. Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia každému subjektu t.j. aj subjektu spravajúcemu sa ľahostajne, v žiadnom prípade nemožno chápať ako pozitívne preventívne pôsobenie. V tejto súvislosti poukázal na to, že žalovaný v novovzniknutých spotrebiteľských úverových vzťahoch už niekoľko rokov nevyužíva vytýkané nedostatky. V závere uviedol, že priznanie nároku by nezodpovedalo požiadavke všeobecnej spravodlivosti.

4. Žalobkyňa na písomné vyjadrenie žalovaného nereagovala.

5. Súd vykonal dokazovanie písomným vyjadrením žalovaného, spisom tohto súdu 17C/109/2016 a zistil tento skutkový stav:

6. Strany uzavreli dňa X.X.XXXX zmluvu o úvere, ktorou žalovaný poskytol žalobkyni úver 250 Eur, žalobkyňa sa zaviazala vrátiť mu 468 Eur, teda okrem poskytnutého úveru aj poplatok vo výške 218 Eur.

7. Zmluvu uzatvárala žalobkyňa ako fyzická osoba označená aj rodným číslom, pričom krížikom v zmluve je vyznačený účel využitia finančných prostriedkov a to na výkon povolania.

8. Na zadnej strane zmluvy sa nachádzajú všeobecné podmienky poskytnutia úveru a v nich v bode 12 sa uvádza, že dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi čo do dôvodu aj výšky. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné 2/3 zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.

9. Dňa XX.X.XXXX podala žalobkyňa voči žalovanému žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 218 Eur a určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky. Súd rozsudkom č.k. 17C/109/2016-55 zo dňa 20.3.2017 žalobe v celom rozsahu vyhovel vrátane určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej vo všeobecných podmienkach v bode 12 týkajúcej sa časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3 zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Tento rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 24Co/28/2018-91 zo dňa 28.8.2018, takže nadobudol právoplatnosť 2.10.2018. Súdym dospeli k záveru, že strany uzavreli spotrebiteľskú zmluvu, keďže žalovaný nepreukázal nespotebiteľský charakter zmluvy. Súd prvej inštancie navyše považoval za irelevantné prehlásenie žalobkyne o účele úveru (výkon povolania), čo nezodpovedalo skutočnosti, keďže bola dôchodkyňou. Poukázal pritom aj na dôkaz v konaní 10C/273/2012 Okresného súdu Martin, v ktorom obchodný zástupca žalovaného uviedol, že boli inštruovaní tak, aby vyznačovali ako účel úveru zamestnanie, aj keď to dlžník neuvádzal a to z dôvodu, aby sa zamedzilo použitiu spotrebiteľskej ochrany. Súd preto konštatoval, že zo strany žalovaného išlo o nekalú obchodnú prax. Následne súd vyhodnotil predmetnú zmluvu podľa § 4 ods. 2, 3 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu 8.4.2010 a dospel k záveru, že v zmluve chýbajú obligatórne náležitosti uvedené v § 4 ods. 2 citovaného zákona a to konkrétne úroková sadzba, ročná percentuálna miera nákladov, termín konečnej splatnosti, priemerná hodnota RPMN a v dôsledku toho je úver s poukazom na § 4 ods. 3 citovaného zákona bezúročný a bez poplatkov. Vyhovel preto žalobe o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 218 Eur, keďže žalobkyňa za úver 250 Eur zaplatila 468 Eur.

10. Rozsudok o vyhlásení neprijateľnej zmluvnej podmienky odôvodnil súd prvej inštancie tým, že napriek právoplatnému rozsudku o uznaní totožnej zmluvnej podmienky ako neprijateľnej rozsudkom tohto súdu 11C/42/2012 zo dňa 13.9.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove 5Co/219/2013 zo dňa 21.8.2014 žalovaný aj naďalej túto zmluvnú podmienku používa a koná tak v rozpore s § 53a Občianskeho zákonníka, hoci by sa mal tejto zmluvnej podmienky vzdať.

11. V tomto spore súd mal za preukázané, že žalobkyňa mala pri uzatváraní predmetnej úverovej zmluvy 8.4.2010 status spotrebiteľa, ako to aj uzatvorili súdy v predchádzajúcom spore, čo napokon v tomto konaní žalovaný už nespochybňoval.

12. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

13. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

15. Súd pre úplnosť dodáva, že vyznačenie účelu úveru na výkon povolania mohlo mať vplyv len na to, či na úverovú zmluvu sa má aplikovať zákon 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch alebo nie a to s poukazom na § 3 ods. 2 citovaného zákona. Tento účel úveru teda nemohol ovplyvniť posúdenie danej zmluvy ako spotrebiteľskej, keďže v tomto smere je potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka - § 52 ods. 1, 3, 4. Je pritom nepochybné, že žalobkyňa pri uzatváraní úverovej zmluvy nekonala ako podnikateľka a preto zmluva má nepochybne spotrebiteľský charakter.

16. Nárok na primerané finančné zadosťučinenie teda žalobkyňa uplatnila ako spotrebiteľka a na jeho posúdenie bolo preto potrebné aplikovať § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

17. Podľa 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

18. Základným zákonným predpokladom úspešného uplatnenia primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia je porušenie práva alebo povinnosti podľa osobitných predpisov slúžiacim na ochranu spotrebiteľa (napr. zákon o ochrane spotrebiteľa, o spotrebiteľskom úvere, o finančných službách na diaľku, osobitné ustanovenia § 52 až 54 Občianskeho zákonníka).

19. Aj keď súd prvej inštancie zastáva názor, že keďže daný inštitút je satisfakciou pre spotrebiteľa, má slúžiť ako nástroj na odstránenie spôsobenej ujmy spotrebiteľa. To napokon aj vyplýva z dôvodovej správy k citovanému zákonnému ustanoveniu, kde sa uvádza, že finančné zadosťučinenie je záverečným prostriedkom ochrany spotrebiteľa v prípade, že preventívne pôsobenie neplní svoj účel, aby boli nahradené alebo zmiernené následky. Krajský súd v Prešove ako súd druhej inštancie však s týmto názorom nesúhlasí a vo svojich viacerých rozhodnutiach vyslovil záver, že pokiaľ bol spotrebiteľ v predchádzajúcom spore úspešný pri uplatnení porušenia jeho práva ako spotrebiteľa, základ nároku je daný (napr. uznesenie 9Co/50/2018 zo dňa 26.6.2018 alebo 17Co/17/2018 zo dňa 10.4.2018). Najnovšie aj Najvyšší súd SR v rozhodnutí 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019 uviedol, že jediným predpokladom pre priznanie finančného zadosťučinenia je už spomínané úspešné uplatnenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi a nevyžaduje, aby bola privedená konkrétna ujma.

20. Akceptujúc princíp právnej istoty upravený v článku 2 ods. 2 CSP súd preto rešpektuje vyslovený právny záver súdov vyššej inštancie. Keďže žalobkyňa ako spotrebiteľka bola v predchádzajúcom spore 17C/109/2016 úspešná, základ nároku na jej primerané finančné zadosťučinenie je daný. Pokiaľ ide o jeho výšku, zákon nestanovuje žiadne kritéria, len požiadavku primeranosti. Rozhodnutie o výške nároku závisí od úvahy súdu podľa konkrétnych okolností prípadu. Súd pritom zohľadňuje to, o aké vážne porušenie práva spotrebiteľa išlo, prihliada na závažnosť a intenzitu protiprávneho konania žalovaného, intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov a na subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu.

21. V danom prípade sa žalobkyňa v žalobe vyjadrila len k majetkovej ujme, ktorá jej vznikla uzavretím úverovej zmluvy s jej nedostatkami, ktoré konštatovali súdy v predchádzajúcom spore. Súd však musí jej prisvedčiť, že žalovaný sa dopustil voči nej ako spotrebiteľke závažného porušenia jej práva a svojej povinnosti. Za extrémne pochybenie súd považuje jeho úmyselné konanie súvisiace s vyznačovaním nepravdivého účelu poskytnutia úveru, pričom súd nepochybuje o tom, že žalovaný tak činil v záujme vyhnúť sa aplikácii zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý chráni spotrebiteľov a stanovuje prísnejšie podmienky a povinnosti pre dodávateľov a nepochybuje súd ani o tom, že zo strany žalovaného takéto konanie predstavuje nekalú obchodnú praktiku, ako to napokon konštatoval aj súd v spomínanom rozsudku 17C/109/2016. Je totiž nelogické, že by žalobkyňa sama označila v zmluve ako účel úveru výkon povolenia, keď bola dôchodkyňou. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že pri svojej rozhodovacej činnosti vo viacerých prípadoch zistil totožnú nekalú obchodnú praktiku žalovaného v súvislosti s vyznačovaním účelu úveru a napokon tieto skutočnosti viedli aj k vydaniu predbežného opatrenia tunajšieho súdu č.k. 17C/45/2011-35 zo dňa 11.3.2011 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove 6Co/84/2011 z 26.5.2011, ktorým súdy uložili povinnosť žalovanému zdržať sa uvedenej nekalej praktiky.

22. Za ďalšie závažné porušenie právnej povinnosti zo strany žalovaného súd považuje aj to, že napriek právoplatnému rozsudku o vyslovení totožnej neprijateľnej zmluvnej podmienky v konaní 11C/42/2012 (rozsudok sa stal právoplatným 8.10.2014) žalovaný v spore 17C/109/2016 (teda dva roky po právoplatnom určení neprijateľnosti totožnej zmluvnej podmienky) nesúhlasil ani so žalobou o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky a aj v tejto časti podal odvolanie voči rozsudku súdu prvej inštancie. Pritom s poukazom na § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka žalovaný nemôže používať v úverových zmluvách takúto zmluvnú podmienku a teda nemôže ani uplatňovať finančný nárok z nej vyplývajúci, čo žalovaný zjavne nebol ochotný akceptovať vzhľadom na jeho aktívnu obranu v predchádzajúcom spore.

23. V súvislosti so spomínanou nekalou obchodnou praktikou žalovaný porušil práva žalobkyne ako spotrebiteľky, keď v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuviedol jej povinné náležitosti uvedené v § 4 ods. 2 písm. g/, h/, j/, k/ zákona č. 258/2001 Z.z., čo vyvolalo zo zákona fikciu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a teda neoprávnene prijal od žalobkyne plnenie vo výške 218 Eur. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a viacnásobné závažné porušenia práv žalobkyne ako spotrebiteľky súd považoval za dôvodné žalobe v celom rozsahu vyhovieť. Finančné zadostučinenie v uplatnenej výške súd považuje za primerané k okolnostiam prípadu popísaným vyššie, plniace funkciu zadostučinenia pre žalobkyňu a sankcie pre žalovaného.

24. Žalobkyňa bola v spore v celom rozsahu úspešná, súd jej preto priznal nárok na plnú náhradu trov konania s poukazom na § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP, nakoľko nezistil žiadny dôvod pre aplikáciu § 257 CSP, ktorý možno použiť len výnimočne.

25. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.